A°. 1856. N°. 191.

Opregte Vrijdagsche HAARLEMSCHE COURANT van 15 Augustus.

Deze Courant wordt dagelijks met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 11 Augustus.

Uithoofde van de erkende behoefte aan eene doeltreffende uitbreiding en verbetering van de nog voor weinige jaren niet noemenswaardige oostenrijksche zeemagt, zal er eerlang een ministerie van Marine worden ingerigt, geheel onafhankelijk van het bestuur van het leger.

— De prelaten vorderen, op grond van het condordaat, schadevergoeding voor de door Keizer *Josephus* aan den Staat toegewezen kerkelijke goederen, en de voor 8 jaren afgeschafte tienden. Het hoog Bewind schijnt 200 millioenen daarvoor te willen geven, doch de minister van Financien meent, dat men met 100 zoude kunnen volstaan.

PARIJS, 12 Augustus.

Gisteren avond is in de Groote Opera voor het eerst een nieuw ballet gegeven, getiteld „de Elfen, of de overgang der zielen." Deze eerste voorstelling is bijgewoond door den Keizer en de Keizerin. Te oordeelen naar het uiterlijke voorkomen des Keizers, laat zijne gezondheid niets te wenschen over. De zaal was slechts gedeeltelijk gevuld, 't welk waarschijnlijk moet worden toegeschreven aan de groote warmte. Het oordeel over het nieuwe ballet is verschillend. Over het algemeen wordt het niet zeer geprezen.

Men verneemt, dat de opvolger van den heer *Fortoul* nog voor den 15^{den} dezer, zijnde het Napoleons-feest, zal worden benoemd. De dag van den 18^{den} is bepaald voor het vertrek van den Keizer en de Keizerin naar Biaritz.

— Het *Journal des Débats* behelst heden een zeer uitgebreid artikel, 't welk door den heer *Camus*, namens de geheele redactie van dat blad, is geteekend. De voorname strekking van dat betoog is om te doen uitkomen, dat de generaal *Serrano*, die dezer dagen, ter vervanging van den heer *Olozaga*, tot spaansch gezant te Parijs is benoemd, tot de gematigde progressistische partij behoort, en dat alzoo het Kabinet, onder het voorzitterschap van den maarschalk *O'Donnell*, niet verdacht kan worden gehouden van reactionaire gezindheid. Voor 't overige zwaait de *Débats* grooten lof toe aan den heer *Olozaga*, die, niettegenstaande het bekend was, dat hij de ultraliberale beginselen was toegedaan, de fransche kapitalisten zoo veel vertrouwen heeft weten inteboezemen, dat deze niet geaarzeld hebben om hunne financiële hulpmiddelen beschikbaar te stellen voor den aanleg van belangrijke werken van openbaar nut in Spanje. De redactie van het genoemde dagblad vleit zich, dat de generaal *Serrano* het voetspoor van zijnen voorganger zal volgen, en vooral niet minder zal verkrijgen dan deze ijverige en waakzame staatsman, in 't belang van zijn vaderland, heeft weten te verwerven.

Ten slotte leest men in de *Débats* het navolgende omtrent het spaansche ministerie, 't welk thans voltallig is:

„Bij de eerste zamenstelling van het Kabinet, onder het voorzitterschap van den maarschalk *O'Donnell*, op den 14^{den} Julij jl., is het departement van Justitie en Eeredienst gegeven aan den voorzitter van het Hooggeregtshof, den heer *Luzurriaga*, die zich destijds niet in Madrid bevond. Wij kenden deze laatste bijzonderheid, en hebben terstond reeds eenigen twijfel geopperd aangaande het aannemen der ministeriële betrekking door den heer *Luzurriaga*. Het blijkt thans, dat wij teregt hebben getwijfeld. De heer *Luzurriaga* heeft de voorkeur gegeven aan het regterlijke voorzitterschap, zoodat men een anderen minister heeft moeten zoeken. De Koningin heeft daarop hare keuze gevestigd op den heer *Cyrille Alvarez*, advocaat te Burgos, een man, die daar ter stede zeer geacht en gezien is, waar men hem beschouwt als een regtsgeleerde van den eersten rang, evenzeer bedreven in het burgerlijke, als in het kerkelijke regt. De heer *Alvarez* is lid van de Cortes-Vergadering. Algeneen erkent men, dat hij gezond oordeelt; dat hij eerlijk is; dat hij waardigheid van karakter bezit, en dat hij daarenboven steeds blijken heeft gegeven van groote matiging. Het zou alleen te bejammeren zijn, dat hij al te zeer toegeeft aan een gevoel van beschroomdheid, 't welk hem tot dusver had verhinderd om zich geheel aan de publieke zaak toetewijden. In Junij 1855 heeft het Kabinet, voorgezeten door den maarschalk *Espartero*, eene crisis doorgeworsteld, gedurende welke vier ministers hun ontslag hadden aangeboden. Eene der openstaande ministeriële plaatsen was destijds den heer *Alvarez* aangeboden, welke dezelve evenwel niet had aanvaard. „De aanneming der portefeuille van Justitie en Eeredienst (dus wordt ons uit Madrid geschreven) is een gunstig voorteeken voor de nieuwe centrale administratie. Het kan niet anders, of de heer *Alvarez* moet in den algemeenen toestand hechte waarborgen voor de orde en veiligheid hebben gevonden, dat hij tot het besluit is gekomen om eene betrekking te aanvaarden, die reeds bij herhaling door hem was geweigerd. De ondersteuning van den heer *Alvarez* zal den bewindslieden zeer te stade komen bij het onderzoek en de behandeling van godsdienstige en kerkelijke vraagstukken, welke voortspruiten uit de toepassing der amortisatie-wet. Ingeval de heer *Pastor Diaz* onderhandelingen met de pauselijke Regering mogt willen aanknoopen, zal hij in dezen bekwamen en verlichten regtsgeleerde een zaakkundigen medehelper vinden."

Van eene andere zijde worden de bekwaamheden van den heer *Alvarez* erkend, doch wordt beweerd, dat hij eene zwakke gezondheid geniet, zoodat het niet te denken is, dat hij in staat zal zijn om lang de ministeriële waardigheid te bekleeden.

Heden wordt tegengesproken hetgeen is medegedeeld aangaande de benoeming van den maarschalk *Narvaez* tot spaansch vertegenwoordiger bij de krooning van Keizer *Alexander* te Moscau, met bijvoeging, dat de zending naar alle waarschijnlijkheid aan den maarschalk *Concha* zal worden opgedragen. Het zou er dus altijd om te doen zijn om een voor *O'Donnell* gevaarlijken tegenstander uit Spanje te verwijderen. In elk geval moet de erkenning der spaansche Regering door het russische Bewind de benoeming van een spaanschen vertegenwoordiger voorafgegaan.

De maarschalk *San Miguel* is bij herhaling aangezocht om de betrekking van commandant der hellebardiers der Koningin weder te aanvaarden, doch blijft met de meeste standvastigheid bij zijne weigering volharden. Het is nog niet bekend, wie dien trouwen aanhanger der monarchie, die tevens als een voorstander der ultraprogressistische beginselen bekend staat, zal opvolgen.

— De strijd tusschen de katholieke hoofdorganen, *l'Ami de Réligion* en *l'Univers*, neemt thans dagelijks toe in hevigheid en begint hier te lande en elders zeer de algemeene aandacht gevestigd te houden. Invloedrijke prelaten, als de bisschoppen van Arras en Montauban, mitsgaders de kardinaal-aartsbisschop van Rheims, de heer *Gousset*, hebben zich openlijk ten gunste van *l'Univers* verklaard, welk dagblad zelfs door den bisschop van Arras is genoemd „de groote katholieke instelling, die gedurende twintig jaren meer en meer bijdraagt tot de verdediging van de Kerk in alle deelen der aarde, en welke instelling men wil doen vernietigen door diegenen zelfs, welker belangen door haar worden voorgestaan." Het andere katholieke orgaan, *l'Ami de la Réligion*, is het antwoord niet schuldig gebleven, en heeft verklaard, dat het met gezag mag spreken, omdat het ondersteund als door „een aantal uitstekende prelaten en bekwame, de Kerk eerbiedigende mannen."

De heer *Veuillot*, de hoofdbestuurder van *l'Univers*, verkondigt heden, dat, na deze verklaring, *l'Ami de la Réligion* niet te ligt mag worden geacht; — dat het thans eene uitgemaakte zaak is, dat men niet te doen heeft met eenen gewonen libellist, maar met een magtigen, bekwamen en vermogenden tegenstander, die waardig is, dat tegen hem strijd worde gevoerd. De heer *Veuillot* heeft uit dien hoofde over het geschrift: „Het dagblad *l'Univers* door zich zelfs veroordeeld", 't welk de aanleiding tot den strijd is geweest en krachtdadig wordt verdedigd in *l'Ami de la Réligion*, het oordeel der regterlijke overheid ingeroepen.

PARIJS, 13 Augustus.

Volgens het *Journal des Débats*, schijnen de zaken te Napels eene meer gunstige wending te hebben genomen, op 't oogenblik, dat men daar voor ernstige verwikkelingen beducht begon te worden. Het kan als zeker worden beschouwd, dat, op aansporing van Oostenrijk, de Regering te Napels plotselings heeft toegegeven en tot eenige maatregelen van goedertierenheid is overgegaan, die evenwel nog in geenen deele voldoen aan de wenschen en vermaningen der beide westelijke mogendheden. Frankrijk en Engeland blijven, naar luid van *de Débats*, aandringen op eene meer of minder belangrijke wijziging van het te Napels in toepassing gebragte regerings-stelsel, en na hetgeen thans is voorgevallen, mag men zich vleijen met het gegronde vooruitzigt, dat de Koning zich ten laatste geheel zal voegen naar de door de beide westelijke mogendheden kenbaar gemaakte verlangens.

— In Spanje blijft het rustig. Gisteren werd verzekerd, dat de heer *Pacheco* tot spaansch gezant te Londen zou worden benoemd; heden evenwel zegt men, dat die belangrijke diplomatieke waardigheid aan den heer *Mon*, een der oudste hoofden van de behoudende partij, zal worden opgedragen. De spaansche Regering zou voornemens zijn om, bij wijze van belooning, eenige diplomatieke betrekkingen optedragen aan dagbladbestuurders, die de zaak van het ministerie *O'Donnell* krachtdadig hebben verdedigd.

— In de langs den gewonen weg uit Konstantinopel ontvangene berigten van 4 Augustus leest men, dat de Porte tot gouverneur van Kars had benoemd *Tekeddin-bassa*. — De ambassadeur *Kebresli-bassa* was op het punt om naar Rusland te vertrekken. — De internationale commissie voor de grensscheiding bleef steeds beweren, dat de stad Bolgrad door de Russen behoort te worden overgegeven.

LONDEN, 12 Augustus ('s avonds).

Met de gisteren door de *Niagara* te Liverpool aangebragte tijdingen uit Nieuw-York zijn ook berigten uit California ontvangen, loopende tot 5 Julij. Daaruit blijkt, dat de verwarring en regeringloosheid in dat land nog geenszins verminderd was. De veiligheids-commissie, welke, zoo als bekend is, zich heeft gevormd ten einde de openbare orde en veiligheid te handhaven tegenover de door het volk verkozen overheidspersonen, die meerendeels tot het gemeene gespuis behooren en de misdadigers openlijk in hunne bescherming nemen, deed zich nog altijd met kracht gelden, doch tevens was de strijd tusschen haar en de bewindslieden, welke het verloren gezag weder in handen poogden te krijgen, in hevigheid toegenomen. Den 24sten Junij had zekere *Terry*, een lid van het Opperste Geregtshof, zekeren *Hopkins*, een agent van de veiligheids-commissie, terwijl hij een misdadiger wilde arresteren, op de straat te St. Francisco vermoord. Omstreeks 1000 leden van de veiligheids-commissie, daardoor verbitterd, zijn onverwijld te wapen geloopen, en hebben met een viertal stukken geschut een wapenmagazijn bestormd, in 't welk ook een honderdtal gevangenen bewaard werden. Deze lieden zijn in vrijheid gesteld en de vermeesterde, aan het gouvernement toebehoorende wapenen ten dienste van de veiligheids-commissie aangewend. De gouverneur, die reeds vroeger van St. Francisco naar Sacramento geweken was, hield zich bij voortduring daar op; ook de bevelhebber van de gouvernements-troepen had zich verwijderd, en men dacht, dat vooreerst geene pogingen meer aangewend zouden worden om de veiligheids-commissie van hare magt te berooven en tot onderwerping te dwingen. — De berigten omtrent de goudmijnen blijven gunstig en men verwachtte een goeden graanoogst.

— De telegraaf meldt, dat de oost-indische berigten, loopende tot 10 Julij uit Bombay, te Triest zijn aangebragt. In de laatste dagen was in Britsch-Indie veel regen gevallen. Te Agra en in de omstreken dier stad heerschte de cholera. De opgaven omtrent den indigo-oogst waren ongunstig. — Met deze gelegenheid wordt voorts uit Alexandrie berigt, dat de Koningin-moeder van Oude den 9^{den} dezer van daar de reis naar Engeland zou voortzetten.

— Bijzondere berigten uit Napels, hier over Parijs ontvangen, melden, dat de gisting daar aanmerkelijk toeneemt en zich ook onder het leger meer en meer verbreidt. Men achtte alzoo het uitbreken van onlusten geenszins onwaarschijnlijk.

LONDEN, 13 Augustus.

De vermaarde piano-fabriek van *Broadwood* is gisteren avond in brand geraakt en bijna geheel in de asch gelegd. Duizend piano's, waaraan gearbeid werd, zijn daarbij vernield. — Het bedrag der schade was nog niet bekend, maar zou vermoedelijk zeer belangrijk wezen.

— De *Charter* heeft berigt aangebragt uit Melbourne van 26 Mei, uit Sidney van den 17^{den} en uit Adelaïde van den 14^{den}. De goudproductie was steeds toenemende.

'S GRAVENHAGE, 13 Augustus.

Van regeringswege is de overeenkomst bekend gemaakt tusschen Nederland en Pruissen, wegens de voorwaarden voor het toelaten van pruissische consuls in de nederlandsche overzeesche bezittingen.

— Bij besluit van 8 Augustus heeft Z. M. het volgende bepaald:

1°. dat de behandeling van alle zaken betreffende de jagt en visscherij, tot dusverre hebbende uitgemaakt een onderdeel der bemoeijenissen van het depart. van Binnenl. Zaken, zal worden opgedragen aan dat van Justitie;

2°. dat mitsdien van het depart. van Binnenl. Zaken naar dat van Justitie zullen overgaan, met behoud van hunne tegenwoordige jaarwedden, de navolgende hoofd- en verdere ambtenaren van het depart. van Binnenl. Zaken, te weten de heeren: *D. H. Appel*, referendaris, *A. L. van der Harst*, commies, *R. J. Strang*, 1ste klerk, *J. J. van der Harst*, 2de klerk, en de vaste knecht *J. P. Jansen*;

3°. dat de uitgaven van de jagt en visscherij, tot dusverre begrepen in de XIII^{de} afdeeling van het V^{de} hoofdstuk der Staatsbegrooting, benevens die wegens de bezoldiging der sub 2° bedoelde ambtenaren, voortaan zullen worden gebragt op het IV^{de} hoofdstuk, departement van Justitie;

4°. dat de vorenstaande bepalingen alle zullen gerekend worden in te gaan met den 1sten Januarij 1857.

Dit besluit is genomen op het volgende rapport der ministers van Binnenl. Zaken en van Justitie aan Z. M. den Koning.

„Reeds sedert eenige jaren heeft het bij de departementen van Binnenlandsche Zaken en van Justitie een onderwerp van ernstige overweging uitgemaakt om van eerstgenoemd departement naar het laatstgemelde te verplaatsen al wat betrekking heeft tot de administratie der jagt en visscherij.

„Nadat in 1841, ten gevolge van het kon. besluit van 17 Julij, n°. 431, de tot dusverre bestaan hebbende Opperhoutvesterij bij het departement van Binnenlandsche Zaken was ingedeeld, heeft deze tak van algemeen bestuur, voornamelijk ook sedert de wet van 6 Maart 1852, n°. 47, eene aanmerkelijke uitbreiding verkregen. Een aanzienlijk corps opzieners der jagt en visscherij is ter handhaving dezer wet in dienst gesteld, en hoezeer nu, nadat ook aan deze beambten, ingevolge Uwer Majesteits besluit van 17 Januarij 1854, n°. 113 (*Staatsblad* n°. 3), commissien van rijks-veldwachter uitgereikt zijn, de dienst der algemeene of rijks-politie reeds eenig nut van hunne medewerking heeft mogen ondervinden, zoo is het toch niet te ontkennen, dat dit personeel met veel meer vrucht dienstbaar zoude zijn wanneer het, zoo voor de bewaking van het jagtveld in het bijzonder, als ter beveiliging van eigendom en van personen in het algemeen, onder een en hetzelfde hoofdbestuur geplaatst ware.

„Er zal bovendien langs dien weg vermoedelijk ook nog eenige bezuiniging van rijksuitgaven te verkrijgen zijn, en zeer zeker eene niet onbeduidende besparing van werkzaamheden, zoo men, om niets anders te noemen, wat meer van de toekomst afhankelijk is, alleen acht geeft op het wegvallen der correspondentie tusschen de beide departementen in materie van gratie wegens jagtovertredingen.

„De ondergeteekenden hebben mitsdien de eer, Uwe Majesteit eerbiedig in overweging te geven om, in afwachting der wijzigingen, welke, zoo in verband met deze voordragt als in andere opzigten, ten spoedigste zullen behooren te worden ontworpen ter herziening der wet van 6 Maart 1852 (*St. bl.* n°. 47), reeds nu, met het oog op de voorbereidende werkzaamheden der aan te bieden Staatsbegrooting voor 1857, bij het besluit, waarvan een concept hiernevens is gevoegd, den bedoelden overgang van de administratie der zaken betreffende de jagt en visscherij van het departement van Binnenlandsche Zaken naar dat van Justitie, tegen 1°. Januarij e. k., te willen bekrachtigen."

'S GRAVENHAGE, 14 Augustus.

Een geruimen tijd geleden zijn, met het oog op en ter bevordering van de algemeen gewenschte maatschappelijke hervorming in de gouvernementen van Suriname en Curaçao, *doelmatige wijzigingen verordend in de reglementaire*

bepalingen op de aldaar aanwezige slaven, zonder gevaar om daardoor die hervorming te bemoeijelijken.

In verband daarmede heeft Z. M., op voorstel van den minister van Kolonien, den gouverneur van Suriname gemagtigd om in de districten, waar nog geene landdrosten aanwezig zijn, zoodanige aantestellen, ter vervanging van de uit de eigenaren, administrateuren en directeuren van plantages gekozen onbezoldigde *heemraden* en *burger-officieren*, door welken maatregel een krachtvol beheer in de divisien en een behoorlijk toezigt over de naleving der koloniale verordeningen zal bevorderd worden. Bij gemis in Suriname van de tot uitvoering van dien maatregel noodige ambtenaren, zullen door Z. Exc. uit Nederland *zes* personen uitgezonden worden, die, na zich met de taal, zeden en instellingen van de inwoners der bedoelde kolonie te hebben bekend gemaakt, bij geblekene bekwaamheid met het burgerlijk bestuur in de bedoelde divisien zullen belast worden.

Eerlang vertrekt een bekwaam ambtenaar naar Curaçao, om daar, onder de bevelen van den gouverneur, in belangrijke betrekkingen werkzaam te zijn. Dagelijks ziet men het berigt van zijne aanstelling in de *Staats Courant* te gemoet.

— Den 24sten wordt H. K. H. Prinses *Frederik* uit de badplaats Ems alhier terug verwacht.

— De luitenant-ter-zee *Klerk* is Z. Exc. den heer minister van Marine als adjudant toegevoegd.

— Z. K. H. Prins *Frederik* heeft heden in een bijzonder gehoor ontvangen Z. Exc. den minister van Marine, den heer *Lotsy*, benevens den directeur-generaal van gemeld departement, den heer *Esscher*.

HAARLEM, 13 Augustus.

In de bijeenkomst van den gemeente-raad dezer stad van heden is gelezen een brief van Ged. Staten, houdende mededeeling, dat B. en W. van Amsterdam aan Z. M. den Koning hunnen wensch hebben te kennen gegeven, dat art. 2 van het koninkl. besluit van Mei 1808, volgens hetwelk een derde van de *bruto* ontvangst der schutgelden van de sluis aan den Overtoom aan Rijnland, en een derde aan Haarlem moet worden uitgekeerd, derwijze worde gewijzigd, dat deze uitkeering tot deze gedeelten der *netto* ontvangst zoude worden bepaald; — dat de minister de bestaande bepaling als onbillijk beschouwt, en zich onbezwaard zoude achten Z. M. eene wijziging van het bedoelde besluit voortedragen, en zij zijn uitgenoodigd om een en ander onder de aandacht der belanghebbenden te brengen, ten einde nader van den uitslag der overwegingen te doen blijken. — Deze brief is in handen gesteld van de commissie, die reeds vroeger verslag over deze aangelegenheid heeft uitgebragt.

Uit verdere brieven van Ged. Staten is gebleken, dat Z. M. de beslissing nopens de besluiten tot heffing van pl. belastingen heeft verdaagd tot September, en dat de supl. begrooting voor de inrigting van het Buiten-gasthuis is goedgekeurd.

Door B. en W. is ingezonden een brief, ten geleide van een verslag van de commissie van fabricage, houdende het voorstel om het gebruik van kaden en wallen, als *jure publico* wordende bezeten, bij verordening van belasting te regelen, en met mededeeling van hun gevoelen, dat dergelijk gebruik kan worden verhuurd, en reeds in dien zin in Januarij 1855 een raadsbesluit is tot stand gebragt. B. en W. hebben daarbij doen opmerken, dat het hier eigenlijk geldt eene vergunning van hetgeen anderzins bij politie-verordening is verboden, en welke voor een korten tijd, of in elk geval *precario*, wordt verleend, tegen betaling eener jaarlijksche geregtigheid, of recognitie. Zij hebben voorgesteld om, in den zin van voornoemd raadsbesluit, gunstig en tot wederopzeggens toe, op de 15 ingediende aanvragen tot het in gebruik houden van wallen en kaden te beschikken. Op voorstel van den voorzitter is deze aangelegenheid aangehouden.

Uit een brief van commissarissen over het Buiten-gasthuis is gebleken, dat zij zich beklagen, dat hun geene mededeeling is gedaan van het besluit nopens de verandering, welke dit gesticht zal ondergaan; — dat zij van het oogenblik, dat de stads-armen derwaarts zullen worden overgebragt, hunne commissie als geëindigd beschouwen, en alzoo een eervol ontslag uit deze betrekking verlangen. De voorzitter heeft te kennen gegeven, dat hij de aanmerking van commissarissen geenszins als ongegrond beschouwt, maar dat het verzuim moet worden toegeschreven aan de kortheid des tijds, welke voor de behandeling der zaak was overgebleven. Na eenige woordenwisseling daarover, is besloten, om met den 20sten aanstaande aan commissarissen het verlangde eervol ontslag te verleenen, en inmiddels het bestuur over de inrigting voorloopig optedragen aan het armbestuur, 't welk voorloopig door B. en W. wordt waargenomen, en welke alsnu eene voordragt zullen doen, betreffende de belangen van den hoogbejaarden directeur van het gesticht.

Regenten van het Elisabets-gasthuis hebben berigt, dat zij genegen zijn om tot April 1857 de zieken, die aan ongesteldheid aan de beenen zijn lijdende, in hun gesticht optenemen; — dat zij het niet verkieslijk achten eene inrigting voor besmettelijke ziekten in het sterkst bevolkte gedeelte der stad te vestigen; — dat de fondsen van hun gesticht, naar hun inzien, geenszins voor de vestiging van eene dergelijke inrigting kunnen dienen, en dat eene vereeniging van hun gesticht met eene inrigting voor besmettelijke ziekten nimmer kan plaats hebben. Deze mededeeling is voor kennisgeving aangenomen.

De voorzitter heeft een voorstel van de commissie van fabricage ter tafel gebragt, houdende om eene proef te nemen van eene afdamming van het water uit de Singels van dat in de grachten, zoodanig als in zekere memorie van den heer *J. H. Dyserinck* is voorgesteld; welke afdamming zoude plaats hebben in de Raaks, beoosten de Kromme-Voldersgracht, en in de Nieuwe-Gracht, bij den Kloppersingel; — waarvan de kosten, met 8 dagen arbeids, *f* 225 zouden bedragen, en de scheepvaart niet geheel zoude worden afgesneden. De heeren *v. Breda* en *Huurkamp* hebben dit voorstel bestreden, en beweerd, dat met dergelijken maatregel in het gebrek van het stinkende water in de grachten niet zou worden voorzien; — dat daaruit, ten aanzien van het fabriek-water, verkeerde gevolgen zullen worden afgeleid, en het reeds zoo bedorven water in de singels nog slechter zou worden. Op voorstel van den heer *v. d. Breggen* is besloten deze voordragt aantehouden tot dat de aangelegenheid van het bederf van het water in de stadsgrachten in eene daartoe te beleggen vergadering in overweging zal worden genomen, en dit te meer, vermits het, bij het reeds gevorderd jaargetijde, te verwachten is, dat het grootste kwaad is geleden. Over 't algemeen scheen men beducht, dat, bij het schijnbaar welslagen van de proef, het nemen van afdoende maatregelen achterwege zoude blijven.

B. en W. hebben berigt, dat jhr. *M. Salvador* hun, bij deurwaarders-exploit, heeft laten aanzeggen, dat hij de benoeming tot het lidmaatschap van den Raad aanneemt. Deze mededeeling is voor kennisgeving aangenomen.

Ten aanzien van het bezwaar van Ged. Staten, nopens de goedkeuring van het raadsbesluit, betreffende den verkoop van fondsen, ten name van het Oude Mannenhuis, is besloten om deswegens bij Z. M. den Koning in hooger beroep te komen, en daarbij te wijzen op de gegevene inlichting door den minister, ter zake van art. 73 van de armenwet, betreffende de Proveniershuizen.

De brief van de Kamer van Koophandel, betreffende het verzetten van de veemarkt op maandag, is, in afwachting van nog nadere inlichting, aangehouden.

De aanbouw aan het Buiten-gasthuis is door de metselaars *Meijer* en *Dijserinck* aangenomen voor *f* 7690.

Op de aanvraag van Regenten van het Ned. Herv. Diaconiehuis, betreffende kostelooze geneeskundige hulp, is besloten hun kenbaar te maken, dat, vermits het reglement der inrigting nog niet is ingezonden, en niet is voldaan aan art. 7 van de armen-wet, op hun verzoek niet kan worden beschikt.

De rekeningen van den commissaris over de werklieden van den turf en van marktmeesteren der groenmarkt zijn goedgekeurd.

Aan den gewezen provoost van het Diaconie-huis, *van der Elst*, is uit de stedelijke geldmiddelen toegelegd een pensioen van *f* 160 's jaars, ingaande met October, en verder is besloten om de gratificatie van *f* 50 aan de gewezen keukenmoeder, wed. *Rumpf*, te bestendigen.

HAARLEM, 14 Augustus.

Een telegr. berigt uit Parijs meldt, dat de procureur-generaal *Roland* benoemd is tot minister van Onderwijs en Eeredienst. — Den maarschalk *Pélissier* is de titel van *Hertog van Malakoff* verleend, benevens een jaargeld van 100,000 fr. — Aan een groot aantal militaire en andere veroordeelden heeft de Keizer kwijtschelding van straf verleend.

De Russen hebben den 18den Julij Kars ontruimd, met bevel om naar Alexandropol terug te trekken.

Een telegr. berigt uit Madrid houdt in, dat de heer *Pacheco* benoemd is tot gezant te Londen, en de heer *Souza* tot gezant te Turin.

De heer *v. Seebach*, saksisch gezant te Parijs, is te Dresden aangekomen, en begeeft zich als buitengewoon gezant naar Moscau.

In de Algemeene Vergadering van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen is het hoofdbestuur gemagtigd om met bijzondere uitgevers, die bereid zijn eenig werk in den geest en bruikbaar voor de bedoeling der inrigting, uittegeven, in overleg te treden, ten einde niet enkel een zeker aantal overdrukken, tegen een billijken prijs, aftestaan, maar ook het werk zoo goedkoop mogelijk in den handel te brengen; — en is daarvoor, bij wijze van proefneming, een krediet van *f* 3000 geopend.

Verder is besloten, om bij de hooge Regering aantedringen op eene spoedige en volkomene afschaffing van de slavernij in de West-Indien, en, door eene daartoe te benoemen commissie, middelen te beramen voor het onderwijs onder de slaven, zoo vóór als na hunne vrijlating, ten einde hen zoo veel mogelijk zedelijk en verstandelijk te ontwikkelen, en de grieven, die tegen de vrijlating mogten bestaan, uit den weg te nemen. De departementen Dordrecht, 's Gravenhage, Utrecht en Leyden zijn verzocht in de benoeming der leden dezer commissie te voorzien.

— Het kolossale beeld, *de Eendragt* voorstellende, 't welk door den heer *Royer* is vervaardigd voor het gedenkteeken op den Dam te Amsterdam, is heden, 13 Augustus, bij het aanbreken van den dag, met het beste gevolg op het monument geplaatst; weshalve het werk nu als voltooid beschouwd mag worden.

— Uit Leyden, 13 Aug., wordt het volgende gemeld:

„ Heden heeft hier ter stede het herinneringsfeest plaats van de leden der voormalige compagnie vrijwillige jagers der Leydsche Hoogeschool. De feestviering nam gisteren een aanvang, toen men zich in het locaal Zomerzorg buiten de Rhijnsburgsche poort vereenigde, waar door het muziekcorps der Leydsche schutterij eene soirée musicale werd gegeven. Te half twee ure vereenigden zich de feestgenooten in het groot auditorium van het academiegebouw, alwaar door dr. *J. W. Sluiter*, van Rotterdam, eene hartelijke toespraak werd gedaan bij gelegenheid der 25ste verjaring van den tiendaagschen veldtogt, en na den afloop waarvan de oud-jagers, voorafgegaan door de muziek, zich in optogt begaven langs het Rapenburg en de Breedestraat, naar het locaal Zomerzorg, alwaar een feestmaaltijd werd gehouden, die door een 70tal dischgenooten werd bijgewoond, waartoe de burgemeester, de plaatselijke garnizoens-commandant, de rector-magnificus en de voormalige officieren van het jagercorps waren uitgenoodigd."

De vrijwillige flankeur-compagnie van Groninger en Franeker studenten, alsmede de voormalige Utrechtsche studenten-jagers, welke in 1830 te velde getrokken zijn, hebben mede den 12den dezer, te Groningen en Utrecht, eene vriendschappelijke bijeenkomst gehouden en een herinneringsfeest gevierd.

— Uit het drietal predikanten bij de Ev. Luthersche gemeente, door heeren Curatoren van het Ev. Luthersch Seminarium te Amsterdam opgemaakt ter vervulling van de vacature van hoogleeraar bij de inrigting van hooger onderwijs, is benoemd de weleerw. heer *A. D. Loman*, pred. te Deventer.

— Van 2 tot en met 8 Augustus zijn in Vriesland 67 runderen aan de longziekte gestorven, of te dier zake afgemaakt. Totaal sedert 1° Januarij 3595.

— Het lijk van den moordenaar *Poirier* is gevonden, hangende aan een boom in het bosch van Vincennes, bij Parijs. De ongelukkige heeft waarschijnlijk zich eerst door veel sterken drank in een toestand van opgewondenheid gebragt en daarna een einde aan zijn leven gemaakt. Het lijk was, toen men het ontdekte, in een zoo ver gevorderden staat van ontbinding, dat het onkenbaar was. De kleederen hebben uitgemaakt, dat het was het overblijfsel van *Poirier*. Voorts zijn sleutels gevonden, die gebleken zijn te passen op de sloten der deuren van de door *Poirier* bewoonde vertrekken.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 14 Augustus. Den 13den dezer in Texel binnengekomen: de ned. oorl. kotter VLINDER, stuurm. Noordzy, Vlissingen; *Prins Maurits*, Bart, Batavia; *Silistria*, Christie, Akyab; de stoomb. *Magnet*, Londen; *Niessina*, Gruppelaar, Newcastle; *William*, Scott, Sunderland; *Hendrika*, van der Werff en *Eliza*, Strömstedt, beide van Archangel; *Zwaantina Niessina*, de Boer, St. Petersburg; *Julinde*, Hansen, Drammen; en uitgezeild: de stoomb. *Diana*, Londen; *Johann Schweffel*, Hofeldt, Newcastle; *Faternité*, Pettersen, Christiania; *Freya*, Gjersoe, Fredrikstad; *Familien*, Fredriksen, *Preciosa*, Möller, *Ellida*, Stravaldsen, *Alida*, Basberg en *Longen*, Gude, alle 5 naar Drammen. Wind kompas rond.

Den 13den dezer in Helvoet binnengekomen: *Handrika*, Verbeek, Banjoewangie, l. v. Brouwershaven; *Benin*, de Wit, kust van Afrika; *Jane Hughes*, Thompson, *Margareth*, Dyer en *Ariel*, Dyer, alle 3 van Liverpool; de stoomb. *Rhone*, Glasgow; *Wansbeck*, Fairbairn, *Harlequin*, Miller en *Newa*, Brown, alle 3 van Newcastle; *Pomona*, Valkenier en *Clara Wilhelmina*, Siebels, beide van Archangel: en uitgezeild: de stoomb. *Batavier*, Londen.

Den 13den dezer in Brouwershaven binnengekomen: *Adm. van Kinsbergen*, Bouman, Akyab naar Rotterdam.

Den 26sten Junij te St. Helena binnengekomen: *Columbine*, Andresen, Batavia naar Rotterdam, heeft de reis voortgezet.

Den 27sten Junij te Buenos Ayros binnengekomen: *Greven de Danner* Tcherning, Rotterdam.

Den 3den Julij te Rio de Janeiro binnengekomen: *Constantia en Elisabeth*, Stolte, Antwerpen naar Batavia, met schade.

Den 3den Julij van Santos uitgezeild: *Anna Maria Henriette*, Zwanenburg, Falmouth.

Den 2den dezer van Smirna uitgezeild: *Louise Boeloffina*, Struyk, Queenstown.

Den 7den dezer van Triest uitgezeild: *Abeona*, Hoogendijk, Smirna.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

14 *Augustus* 1856. 4½ *ure.*

		van	tot	gebl.
NEDERL., Werkel. Schuld	2½ pct.	63 13/16	64	63 13/16
„ „	3 „	75 11/16	13/16	75 11/16
„ „	4 „	94¾	13/16	—
Amortisatie-Syndicaat	3½ „	90¾	—	—
Handelmaatschappij	4½ „	133	contant	
Oost-Indische Leening	4 „	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg		—	—	—
Leen. „ „	4½ pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ „	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3 „	—	—	—
„	4½ „	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°.	5 „	104	—	—
„ „ 1828/1829	5 „	102⅞	—	—
Certificat. „ 1831/1833	5 „	—	—	—
„ „ 1840	4 „	—	—	—
„ bij Stieglitz	4 „	85⅜		—
„ „ „ N.	4 „	—	—	—
Inschr. in Assignatiën	6 „	—	—	—
Certific. van „	6 „	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500	*f*	—	—	—
Obligatiën	4 pct.	79¾	⅞	79¾
SPANJE, Obligatiën	1¼ „	24 9/16	11/16	24⅝
„	3 „	—	—	—
„ Binnenl.	3 „	39 7/16	½	—
Amortisable		—	—	—
Bew. Coupon		6⅛	3/16	—
OOSTENR. Oblig. bij Goll.	5 pct.	—	—	—
„ „ „	4 „	—	—	—
„ Metaliek	5 „	78⅜	½	78 7/16
„ „ N. 1849 à 1854	5 „	85⅞	86	85 15/16
„ „	2½ „	40 9/16	⅝	—
BELGIE,	2½ „	—	—	—
Rotschild,	2½ „	—	—	—
„	4½ „	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5 „	98¾	—	—
„ „ £ 200	5 „	—	—	—
PORTUGAL, Oblig.	3 „	45¾	⅞	45 13/16
„ differred	3 „	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5 „	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans	4½ „	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	4 „	30	⅞	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼ „	18 13/16	⅞	—
MEXICO, Oblig. 1851	3 „	21 15/16	—	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.		1 7/16	—	—

Ned. Bank 5 pc. 145. Rusland cert. adm. Hamburg 5 pc. 94⅞; dito te Londen 4½ pc. 96½. Oostenrijk Nat. Metall. 79¾ à 13/16. Brazilie geldl. 1839 £ 100 5 pc. 98¼. Columbia Equador nieuwe 1 pc. 14¾ à 13/16. Venezuela obl. uitgest. 13⅛ à ¼. Grenada obl. uitgest. 7⅛. Pruiss. Loten *f* 202¾. Rusland bij *Stieglitz* 5de ser. 95; 6de ser. 96½. Disconto 4. — Beleening 4. Prolongatie 3½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit *Tot Nut des Obligatie-Handels.*
J. BRASKAMP, Pres.

De binnenl. fondsen flaauwer. — De buitenlandsche prijshoudende; zelfs iets williger.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 28,95; dito Nation *f* 29,85; Div. in £ *f* 11,70; Eng. Russen *f* 11,70; Frans. *f* 55⅝; Belg. *f* 55¾; Pruiss. *f* 34¼; Hamb. Russen *f* 36; Russen in Z. R. *f* 37; Pap. R. 10½; Pools. in Fl. *f* 27½; Napelsche. *f* 26,80.

WEENEN, 14 Augustus. De 5 pc. metall. 84⅜.

LONDEN, 14 Augustus. De 3 pc. gecons. resc. 95½ à ⅝. Mexico 22⅝ à ⅞. Peru 82. Portugal 3 pc. 46 à 47. Spanje 45 à ¼, en 24⅝ à ⅞. Nederl. 65¼, en 97½.

PARIJS, 14 Augustus. De 3 pc. renten 71 fr. 20. Spanje 39½, en 24⅝.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 14den Augnst. 1856.

Madrid,	3/m.	*f* 243	à	c.	Bord.,	½ uso	*f* 55 62½	à	c.
Bilbao,	——	„ 242	à	–	——	2/m.	„ 55 12½	à	–
Cadix,	——	„ 243	à	–	Londen,	——	„ 11 70	à	–
Sevilien,	——	„ 242	à	.	——	zigt	„ 11 77½	à	–
Lisbon,	——	„ 41 50	à	–	Hamb.,	——	„ 35 50	à	–
PortàPort,	——	„ 41 25	à	–	——	2/m.	„ 35 12½	à	–
Napels,	2/m.	„ 86	à	–	Ween.,	6/w.	„ 34 62½	à	–
Livorno,	——	„ 39 12½	à	–	Augsb.,	——	„ 35 50	à	–
Genua,	——	„ 45 62½	à	–	Frankf.,	——	„ 99 12½	à	–
Parijs,	zigt	„ 56	à	–	Petersb.,	2/m.	„ 183 50	à	–
——	2/m.	„ 55 50	à	–	Rotterd.,	——	„ 12½	à	–

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 11 Augustus. *Tarwe* flaauw, met weinig handel; 68 à 72 p. Ommel. *f* 11,25 à *f* 12,75; 66 à 70 p. Old. *f* 10,10 à *f* 11,75. *Rogge* 35 c. lager, traag afgaande; 62 à 66 p. inl. *f* 7,90 à *f* 9. *Boekweit* 30 c. hooger verkocht; 64 à 68 p. gr. zand *f* 7,90 à *f* 8,70; 64 à 66 p. veen *f* 7,60 à *f* 8. *Gerst* prijsh.; 52 à 56 p. winter *f* 5,50 à *f* 6,30. *Haver* willig; 36 à 50 p. dikke *f* 3,50 à *f* 4,90; 36 à 40 p. w. voer *f* 3,55 à *f* 3,95. *Paardenboonen* *f* 7,50 à *f* 7,75. *Gort* grove *f* 10 à *f* 11.

SNEEK, 12 Augustns. *Boter* *f* 42,50. *Kaas* *f* 31 à *f* 36,25.

DELFT, 14 Augustus. *Boter* *f* 40 à *f* 50.

230ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der tweede Klasse.

4de Lijst. N°. 328, een prijs van *f* 20,000.

*** VINDICAT ATQUE POLIT.

De **INSCHRIJVING** der **Nieuwe Leden** van de **Groningsche Studenten-Vereeniging V. A. P.**, zal plaats hebben op *Vrijdag den* 15den *September e. k.*, bij den Fiscus van den Senaat,

E. J. VAN ROIJEN, *h. t. Fiscus.*

*** Het **CONCERT** op het Badhuis te Zandvoort, zal op Zaturdag den 16den Aug. *geen* plaats hebben, maar uitgesteld worden tot *Zaturdag* 23 *Augustus.*

*** Ondertrouwd:

DELFT, 14 Augustus 1856.

H. H. ROES.
en
H. C. M. VAN SCHAIK.

*** Getrouwd:

ZUTPHEN, 13 Augustus 1856.

H. WEENINK F. JZN.
en
G. E. HOOFTS.

*** Bevallen door Gods goedheid van eenen ZOON, de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe *STEENGRACHT VAN OOSTCAPELLE*, geb. *ROOSMALE NEPVEU.*

BEERSCHOTEN, bij *de Bilt*, den 9den Augustus 1856.

*** LEKKERKERK, den 11den Augustus 1856. Bevallen van eene DOCHTER *J. M. SMITS, — VAN DER BAS.*

Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER *M. E. GELUK, TUKKER.*

LEERDAM, 12 Augs. 1856.

*** Heden beviel van eene doode DOCHTER *T. VAN DER LEE — ZEEMAN.*
AARLANDERVEEN, 12 Augustus 1856.

*** THOLEN, den 13den Augustus 1856. Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *W. C. WAGTHO — VAN DER BURGHT VAN LICHTENBERGH.*

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *CATHARINA ELISABETH THUYN DE LIGNY*, hartelijk geliefde Echtgenoot van
H. U. H. BOUMAN,
Doopsgez. Pred. te *Noordzijpe.*
WIERINGERWAARD, 13 Augustus 1856.

*** ARUM, den 26sten Julij 1856. Heden overleed alhier, in den ouderdom van 48 jaren, onze hartelijk geliefde Vader ALEXANDER SAMUEL MERTENS, in leven Geneesheer alhier. S. MERTENS.
Mede uit naam mijner Zusters.
Om Buitenlandsche Betrekkingen wordt deze aankondiging eerst heden geplaatst.

*** Den 9den Augustus 1856, overleed te KOUDEKERK, aan den *Rijn*, Mejufvrouw CATHARINA MAGDALENA HARDY, betreurd door hare vele Vrienden.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne geliefde Echtgenoot JACOB HENDERIK GULDEMOND, in den ouderdom van 62 jaren.
BOSKOOP, Wed. J. H. GULDEMOND,
9 Augustus 1856. geb. VAN STAVEREN.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons jongste Kindje WILHELMINA JOHANNA CAROLINA PETRONELLA, bijna zes maanden oud.
HASSELT, A. MACLAINE PONT.
10 Augustus 1856. J. S. C. M. MACLAINE PONT,
VAN PABST RUTGERS.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 86 jaren, onze geachte Vriendin, Mevrouw MARGARETHA ELISABETH PHILIPS, Weduwe van den Heer *Johannes Hermannus Peerlkamp.*
VREELAND, J. HOLTZAPFEL.
10 Augustus 1856. T. MASTENBROEK.
Executeuren Testamentair.

*** Heden overleed mijn geliefde oudste Zoon JOHAN WILHELM, in den ouderdom van omstreeks 20 jaren. Smartelijk is voor mij dit gemis, en mijne Kinderen verliezen ook in hem een brave liefhebbende Broeder.
ROTTERDAM, Wed. C. THOMS.
10 Augustus 1856.

*** Mijne dierbare Echtgenote, ODILIA WILHELMINA VAN BEEKHUYSEN, werd mij heden door den dood ontrukt. M. STORM.
ROTTERDAM, 11 Augustus 1856.

*** Onzen zoo zeer beminden oudsten Zoon HENDRIK, ontsliep heden morgen. Zeven jaren mogten wij ons in zijn bezit verheugen.
J. ZWAARDEMAKER Hz.
J. ZWAARDEMAKER, DE VRIES.
ZAANDAM, 11 Aug. 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed ten mijnen huize, aan eene kortstondige doch hevige ziekte, ons aller Lieveling CORNELIS WOUTER VAN DER HOEVEN, in den jeugdigen leeftijd van vier jaren. H. M. VAN DER HOEVEN,
Wed. *Cornets de Groot.*
VOORBURG, 12 Augustus 1856.

*** De CURSUS aan **'t Gymnasium** te *Assen* begint weder den 2den Sept. e. k.

*** Er wordt ten spoedigste bij een Herv. Predikant ten Platten Lande in de Prov. Friesland, gevraagd:
Een HUIS-ONDERWIJZER, van de P. G., het liefst van positief christelijke beginselen, en omstreeks 30 jaren; voorzien van goede getuigschriften van bekwaamheid, &c.; 2den Rang, minstens 3den in de Holl. Taal bezittende, om benevens deze de Fransche, Hoogduitsche en Engelsche Talen, Muzijk, en wat verder tot het Lager Onderwijs behoort, den Kinderen te leeren. Benevens Kost en Inwoning, zal het Salaris ten minste *f* 200- zijn en verhoogd kunnen worden na getoonde bekwaamheden.
Brieven *franco*, onder Letters H. H., bij den Boekhandelaar H. HÖVEKER, alwaar nadere informatiën zijn te bekomen.

*** NOTARIAAT.

Een CANDIDAAT, uit Gelderland, wenscht weder werkzaam te zijn; óók als 2de Klerk. Adres, Letter L., bij den Boekhandelaar BREIJER, te Arnhem.

*** Men verlangt tegen 1° November e. k., in eene der voornaamste Steden van Noord-Holland: Een bekwaam APOTHEKERS-BEDIENDE, tegen genot van Kost, Inwoning en Salaris naar bekwaamheden. Hierop reflecterenden, gelieven zich met *franco* Brieven te adresseren, onder Letter X., bij den Boekhandelaar H. F. VAN DER SCHEER, te Zaandam.

*** Een PERSOON, tusschen de 30 en 40 jaren oud, van de Protest. Godsdienst, die zes jaren als Koetsier en Jager bij voorname Lieden heeft gediend, waarvan hij voldoende getuigen heeft, nu met November ontslagen, biedt zich weder voor die Betrekking aan. Adres met *franco* Brieven, aan de Letters K. J., aan de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON, te 's Gravenhage.

*** Met 1° November e. k. wordt gevraagd op een Dorp in de Prov. Friesland: Eene BONNE of JUFVROUW van de P. G., bij drie Meisjes beneden de zeven jaren. Diegene, welke behalve de geschiktheid als Bonne, tevens de bekwaamheid bezit, om de beginselen van het Nederduitsch, Fransch en de Muzijk te kunnen onderwijzen, zal bij voorkeur in aanmerking komen. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. Q Q., bij A. VAN ZUYLEN, te Leeuwarden.

*** **BEKENDMAKING.**
Burgemeester en Wethouders der Gemeente ASSEN, in aanmerking nemende, dat de afgeloopen Cursus der Jonge Jufvrouwen Dag- en Kostschool alhier, ook nu weder de onmiskenbaarste blijken heeft opgeleverd van de bekwaamheid en geschiktheid van de Institutrice Mejufvrouw H. M. WOR. Achten zich verpligt die **INRIGTING** van Onderwijs aan Ouders en Voogden ten behoeve hunner Kinderen en Pupillen aantebevelen.
Het Gebouw waarin de School is gevestigd, is ruim en allezins doelmatig ingerigt en gelegen in een oord, hetwelk voor zeer gezond wordt gehouden en bij uitstek gunstig bekend is door deszelfs wandeldreven en aangename ligging. De Burgemeester,
Assen, H. J. OOSTING.
28 *Julij* 1856. De Secretaris,
KIJMMELL.

Zonder Salaris wenschte eene *Jufvrouw*, van fatsoenlijke Famillie, middelbare jaren, P. G. en van goede getuigschriften voorzien, geplaatst te worden als HUISHOUDSTER. Adres met *franco* Brieven, onder Letters H. B., aan JOHs. VAN WERMESKERKEN, Boekhr. en Boekdrukker te Amersfoort.

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG MAATSCHAPPIJ.

De Raad van Administratie der Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij, is voornemens om bij inschrijving op Vrijdag den 29sten Augustus aanstaande, des middags ten twaalf uur, aan het Hoofd-Kantoor te Amsterdam, Aantebesteden: De leverantie der gedurende een jaar benoodigde STEENKOLEN, voor Stoomwerktuigen, Werkplaatsen en Stationsverwarming.
De voorwaarden van Besteding liggen ter inzage aan het Hoofd-Kantoor en aan de Stations van de Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij.
Amsterdam, 8 *Augustus* 1856.
Namens den Raad van Administratie voornd.,
De Administrateur,
J. W. BAKE.

*** *Burgemeester en Wethouders van* HOOGWOUD, brengen bij deze ter openbare kennis, dat door den Raad derzelve Gemeente, bij deszelfs besluit van den 10den Julij 1856, goedgekeurd door Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, den 6den Augustus jl., zijn vastgesteld de navolgende bepalingen betrekkelijk de Jaarlijksche binnen de Gemeente te houden Kermissen, te weten:

1. Er zullen jaarlijks gehouden worden VIER KERMISSEN, te weten twee in het Dorp Hoogwoud en twee in het Dorp Aardswoud.
2. De eerste Jaarlijksche Kermis te Hoogwoud zal duren drie dagen, en aanvangen den laatsten Zondag in Junij, des namiddags ten 4 ure; de tweede Jaarlijksche Kermis te Hoogwoud zal duren twee dagen, en aanvangen den laatsten Zondag in Augustus, des namiddags ten 4 ure.
3. De eerste Jaarlijksche Kermis te Aardswoud zal duren drie dagen, en aanvangen den tweeden Zondag in Junij, des namiddags ten 4 ure; de tweede Jaarlijksche Kermis te Aardswoud zal duren twee dagen, en aanvangen den derden Zondag in Augustus, des namiddags ten 4 ure.
4. Bij gelegenheid der eerste Jaarlijksche Kermis te Hoogwoud, zal telken jare op den tweeden dag, zijnde des Maandags, eene PAARDENMARKT gehouden worden.

Hoogwoud, den 12*den Augustus* 1856.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. APPEL.
De Secretaris,
W. VETTER JUNr.

*** AAN DE LIEFHEBBERS VAN BLOEMEN.

Ondergeteekende zend aan alle zijne begunstigers op *franco* aanvraag (met kwitantie). 30 Hiacinten Dubb. en Enkele in 15 soorten. 30 Tulpen vroege 5 soorten. 50 Crocussen divers. 6 Narcissen div. 6 Jonquilles. 12 Druifjes zamen *f* 10.
Voor de Tuin. 100 Tulpen div. 100 Crocussen div. 100 Anemonen div. 100 Bloembollen 10 soorten. Te zamen . . . . à *f* 5.
Adres den Bloemist te Oegstgeest bij Leyden.
A. OUTSHOORN.

*** Met November aanstaande te HUUR: Een HUIS met alle vereischten en grooten TUIN, op de Oudegracht te Utrecht, voor *f* 600 's jaars. Te bevragen met *franco* Brieven, bij B. VAN DEN BERKHOF, te Utrecht.

*** Met primo November wenschte men in of nabij Haarlem te HUREN: Een net HUISJE met TUINTJE, of DRIE ONGEMEUBILEERDE KAMERS, op een Buiten aldaar, tot een matigen prijs, voor eene fatsoenlijke Weduwe van middelbaren leeftijd, Prot. Godsdienst. Adres *franco*, onder Letter K., bij H. T. HENDRIKSEN, Boekhandel Hoogstraat, te Rotterdam.

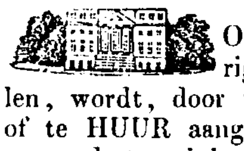

In een zeer gunstig gelegen Stadje in Overijssel, alwaar zich onder andere inrigtingen ook bevinden twee Kostscholen, wordt, door toevallige omstandigheden, te KOOP of te HUUR aangeboden, om dadelijk te aanvaarden: een sedert weinige jaren geheel nieuw gebouwd HEERENHUIS, bevattende zes Kamers, Keuken, Kelder, benevens grooten Tuin. Adres, met *franco* Brieven, onder Letters G. V., bij A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

*** **Door vertrek naar buiten,**
UIT DE HAND TE KOOP:
Eene sedert onheugelijke jaren bestaan hebbende TARWE- en ROGGEBROOD-BAKKERIJ, waarin wekelijks 36 Zakken wordt verbakken. Adres, met *franco* Brieven, Letters B. L., bij A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

Ter vestiging eener Fabriek, zonder Stoom, vraagt men te *Haarlem* eene daartoe geschikte LOCALITEIT. Adres, met *franco* Brieven, onder Letters E. W., bij A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

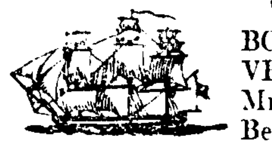

Te KOOP: Een goed onderhouden BOEIJER, met deszelfs compleeten INVENTARIS. Te bevragen bij G. VEEN Mr. Zeilenmaker of bij B. JANSSEN, Beurtschipper, te Haarlem, bij wie tevens eene partij beste Engelsche KRAANZAGEN, van 1.50 tot 2 Ned. Ellen, tot eenen zeer lagen prijs te bekomen zijn.

TE KOOP:

Een extra fraaije echte

NEWFOUNDLANDSCHE HOND,

ZONDER EENIG GEBREK.
Adres met *gefrankeerde* Brieven, onder Letters L. M., bij de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON, te 's Gravenhage.

Men zal op Donderdag 28 Augustus 1856, des namiddags ten één ure, in het Logement van *P. van Dijk*, te Doorn, ten overstaan van den Notaris J. C. SCHADEE, gevestigd te Zeyst, in het openbaar Verkoopen:
Het BUITENGOED genaamd *ZONHEUVEL*, met Heerenhuis, voorzien van 6 Benedenkamers, Keuken, Kelder en Zolder, waarop 2 Logeer- en 2 Dienstbodenkamertjes, Koetshuis, Stalling, Tuinmans- en Arbeiderswoningen, Schuren en andere Getimmerten, Terrein van Vermaak, grooten Moestuin met fijne Vruchtboomen, twee Boomgaarden, Bouwland en Bosschen, alles te zamen groot circa 27 Bunders, alleraangenaamst gelegen in de Gemeenten Doorn en Maarn, Kadaster Sectie A, N°. 806—810. B. 657—678. Te aanvaarden 1 October dezes jaars. Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

*** De Notaris van EVERDINGEN, te Tiel, zal op 21 Augustus 1856, bij inzet, te Tiel, op *de Koornbeurs*, en den 4den September, bij toeslag, in *den Toelast*, bij *G. Wijkniet*, te Tiel, beide 's voormiddags om 11 ure, publiek Verkoopen:
IN DE NEDER-BETUWE,
onder Rijswijk, Gemeente Maurik:
Eene uitmuntende HOFSTEDE, met ruim nieuw gebouwd Huis, Bakhuis, Berg, Erf, Tuin, Boomgaard, Bouw- en Weiland, te zamen groot 13 Bunders, 86 Roeden, 22 Ellen, aan en bij elkander gelegen aan den Rijndijk, op 1/4 uur afstand van Wijk bij Duurstede en 1 1/2 uur van Tiel. Te aanvaarden het Huis 1 November 1856 en de Landerijen in den Herfst 1856.
Nadere informatien te bekomen op *franco* aanvrage bij gemelden Notaris.

*** J. W. CRAMERUS, B. LANGERHUIZEN, E. ZWEERTS, H. J. RIETVELD, J. RUYS J. DZN., B. D. BOSSCHER, J. W. MIJNSSEN, P. L. POSTHUMUS, A. A. H. SWEYS, J. H. CROOCKEWIT, C. H. GIJSELMAN, G. J. BOELEN, A. LANGERHUIZEN en A. J. GUEPIN, Makelaars, te *Amsterdam*, zullen op Maandag den 8sten September 1856, des avonds ten half zes ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement* aldaar, door den Notaris N. J. VAN DER MOOLEN, doen Verkoopen: De aangenaam gesitueerde en fraai aangelegde HOFSTEDE, genaamd *MIDDENDORP*, met Heerenhuizing, Koetshuis, Stalling, Koetsiers- en Tuinmanswoningen, Schuren en verdere Getimmerten; Moes- en Broeituinen, Boomgaard, Engelsch Plantsoen, Slingerlanen enz.; mitsgaders een Kamp uitmuntend WEILAND; te zamen groot 2 Bunders, 54 Roeden, 40 Ellen, gelegen op den Hoek van den Dorpsweg en Bennebroekerlaan, Gemeente *Bennebroek*, *zoo in de onmiddelijke nabijheid van den Haarlemmermeer-Polder als van den Spoorweg*, *STATION VOGELENZANG.* Breeder bij Biljetten omschreven en te bezigtigen op vertooning van een Toegang-Biljet, door een der gemelde Makelaars onderteekend. De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditien liggen op den gewonen tijd ten Kantore van den Notaris N. J. VAN DER MOOLEN, ter lezing liggen.

*** Men zal op Woensdag den 10den September 1856, des morgens ten 10 ure, in het Logement genaamd *de Stads Herberg*, binnen Woerden, publiek Veilen en Verkoopen:
1°. Eene kapitale HOFSTEDE, N°. 58, bestaande in eene weldoortimmerde en goed onderhoudene Bouwmanswoning, twee Schuren, twee Hooibergen, Erven en Grond, mitsgaders uitmuntende Boomgaard, Bouw-, Wei- en Hooilanden, te zamen groot 21 B., 28 R., 13 E., waarvan circa 4 Bunders met grof Zand en gedeeltelijk met Steen- of Panaarde bezet en reeds tot Zanderij ingerigt, staande en gelegen onder de Gemeente Rietveld en de Bree, aan den Straatweg tusschen Woerden en Bodegraven; en 2°. Een Perceel HOOILAND, groot 7 B., 7 R., 90 E, gelegen onder de Gemeente Bodegraven, in de Meije, achter het voorgaande Perceel.
Eerst in Perceelen en daarna in Massa.
Te aanvaarden 1 Januarij en 1 Mei 1857.
Breeder omschreven bij Billetten en nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris W. A. VAN ZIJST, te Woerden.

BELANGRIJKE PRIJSVERMINDERING.

Zoo lang de geringe voorraad strekt, zal de Uitgever P. A. DE JONG, te Arnhem, aan de eerstvragenden, afleveren:

HISTORISCH EN ROMANTISCH ALBUM,

uitgezochte Lectuur voor den beschaafden Stand.
Uitgegeven door eene Vereeniging van Vaderlandsche Schrijvers.
Vijf Boekdeelen 1851—1855, geïllustreerd met meer dan 60 keurige Staalgravuren, van beroemde Meesters, te zamen meer dan 2000 pag. druks bevattende, en gebonden in halve linnen Banden.

Voor *f* 8,50 in plaats van *f* 20,00.

GEDENKSCHRIFT

DER OPRIGTING VAN HET METALEN STANDBEELD

VAN

Lourens Janszoon Coster,

DEN UITVINDER DER BOEKDRUKKUNST,

BEWERKT DOOR

J. J. F. NOORDZIEK,

en uit te geven door de gezamenlijke Boekhandelaren te Haarlem. Prijs *f* 3,—, gebonden *f* 3,75.

Daar aan dit Gedenkschrift zal worden toegevoegd een *Naamlijst van Inteekenaren*, wordt men verzocht ten spoedigste zijn naam en kwaliteit duidelijk optegeven, aan den Boekhandelaar bij wien men een Exemplaar besteld heeft of bestellen zal. HH. Boekhandelaren gelieven uiterlijk vóór ultimo Augustus het getal en de namen hunner Inteekenaren opt egeven aan A. C. KRUSEMAN of V. LOOSJES.

VILLETTE

Het 2de deel van **CURRER BELL'S** *laatste werk* is dezer dagen uitgegeven bij den Boekhandelaar J. F. V. BEHRNS, te Harlingen.................... à *f* 2,25.

Men zie de gunstige beoordeeling van het 1ste deel in den **Tijdspiegel**, *die in zijn Junij-Nummer o. a. zegt:*

Vertaler en Uitgever beide hebben zeer goed gehandeld met een Werk in het licht te geven, hetgeen wij geenszins aarzelen een der beste commentaren op de fijnste plooijen van het menschelijk hart te noemen.... 't Is eene diepe zielkundige Studie in het gewaad van eenen boeijenden Roman.

*** Door H. R. VAN ELK, te Dordrecht, is alom verzonden, Prospectus van een nieuw Tijdschrift getiteld:

MAANDSCHRIFT VOOR

DAMES.

Al dadelijk na de verzending van het Prospectus heeft de Uitgever het genoegen, dat het plan tot uitgave van dit Maandschrift eene buitengewone goede ontvangst is te beurt gevallen, getuige de zeer breede lijst van Abonne's.

Primo September wordt de eerste Aflevering verzonden, en zal men zich kunnen overtuigen dat er wel geen goedkooper Tijdschrift in ons Land bestaat. Men oordeele slechts over den inhoud van N°. 1, terwijl wij tevens de verzekering geven, dat de volgende Afleveringen, door afwisseling van inhoud en nuttige mededeelingen, de sympathie zich zullen trachten waardig te maken, die het nu reeds mag genieten.

Inhoud van N°. 1.

I. Kalender voor de loopende maand.
II. Spoorwegdiensten in Nederland.
III. Weervoorspellende Tafel.
IV. Ondertrouw-, Trouw-, Bevallings- en Doodberigten, voorkomende in de Haarlemsche Courant en het Handelsblad van de afgeloopen maand.
V. Modeberigten.
VI. Mengelwerk.
VII. Recepten voor de Keuken en het Huishouden.
VIII. Bloemenkweekerij.
IX. Waschlijst.
X. Een Blaadje voor Notitiën.

Op verzoek van eenige Dames uit R. zullen wij in de volgende Afleveringen van tijd tot tijd eene opgave doen van die Boekwerken waarvan de Lectuur voor Dames aanbevelenswaardig is en eene rubriek openen van nieuw uitgekomen Muzijk voor Piano en van Zang met Piano.

Opmerkingen, in het belang van ons Tijdschrift, zullen ons immer hoogst aangenaam zijn en wij zullen, indien ze met den geest er van overeenkomen, en het slechts eenigzins mogelijk is, daaraan steeds gevolg geven.

De prijs voor een' geheelen Jaargang van het Maandschrift voor Dames is *f* 1,30, door het gansche Rijk en de Inteekening staat bij alle Boekhandelaren en bij den Uitgever open.

*** Tegen veel verminderden prijs wordt door den Ondergeteekende aangeboden:

PRACHT- en PLAATBIJBEL, uitgave van den Heer VAN GOOR, te Gouda, geheel compleet, met de Apocrijfe Boeken *f* 40,00. Nieuwe prijs *f* 70,00.

J. VAN DER HOEVEN, Handboek der Dierkunde, Plaatwerk, laatste druk, 2 Dl., in nette Banden *f* 14,00. Nieuw *f* 28,00. BROCKHAUS, Conversations lexicon in 16 nette Banden, druk van 1855 *f* 30,85. AREND, Algemeene Geschiedenis des Vaderlands, in 7 nette Banden *f* 28. Nieuwe prijs ruim *f* 60,00.

KWARTO BIJBEL, van **VAN DER PALM**, met Apocrijfe Boeken, in 4 nette Banden *f* 36,00. VAN DER PALM, Bijbel voor de Jeugd, 24 Deelen, beste uitgave *f* 12,00. Oorspronkelijke prijs *f* 30,00.

J. HERFKENS Fz.,

Boekhandel en Binderij, St. Janskerkhof te Utrecht.

*** Voor H. H. Onderwijzers, is door J. H. SIDDRÉ, te Utrecht, uitgegeven:

DEUTSCHES LESEBUCH, f. Niederl. Schulen. Eine Sammlung aus den Werken neuerer Deutscher Prosaiker u. Dichter. Herausgegeben VON BEIJER. 2 Th. *f* 1,50. Ieder Deeltje is afzonderlijk te bekomen.

HET NUT VAN DEN LANDBOUW, aanschouwelijk gemaakt voor Jonge Kinderen. Een Lees- en Prentenboekje voor de Scholen. Met 16 Houtgr. 2e druk *f* –,15.

VERSLOOT, Aanvankelijk Lezen, ingerigt naar *Prinsen's* Leerwijze. 1e St. 6½, 2e en 3e St. ieder 7½ en 4e St. 10 Ct.

WOLDA. Beknopte Schets van den Landbouw in min vruchtbare Streken. Een Leesboek voor Jonge Kinderen en Lieden ten Platten Lande. 2e druk *f* –,20.

LESSEN EN VERHALEN uit den tegenwoordigen tijd. Een Leesboek voor de Volks-Scholen. 2e druk *f* –,20.

DE ZAALJER. Nuttige Wenken voor den Landman. *f* –,10.

*** Door den Boekhandelaar M. J. VISSER, te 's Gravenhage, is alom verkrijgbaar gessteld:

TWEEDE BRIEF

AAN MIJNE

ROOMSCH KATHOLIEKE MEDECHRISTENEN,

TEVENS TER BEANTWOORDING VAN

Pater A. FRENTROP en Professor J. C. H. MURÉ.

WOORDEN VAN WAARHEID EN LIEFDE,

DOOR

J. C. ZAALBERG Pz.,

Theol. Doct. en Predikant te 's Gravenhage.

BEVATTENDE:

De Priester-, Heiligen- en MARIA vereering der R. K. Kerk tegenover CHRISTUS JEZUS, den eenigen Middelaar Gods en der Menschen.

Inleiding. I. Volksgeloof en Kerkleer. 2. De éénige Middelaar. 3. Priestermagt. 4. Heiligenvereering. 5. Maria. A. De Maria des Bijbels en der 4 eerste Christen-eeuwen. B. De onbevlekte ontvangenis van Maria. C. Maria nevens God. D. Maria nevens, ja, op de plaats van Christus gesteld. E. De Maria vereering in Nederland. 6. Wat dunkt u van den Christus. Besluit.

160 Bladz. Prijs *f* 1,25.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft op heden verzonden, **het eerste Nommer van een nieuw Tijdschrift**, getiteld:

DAMES-WEEKBLAD.

LECTUUR VOOR VROUWEN EN MEISJES UIT DEN BESCHAAFDEN STAND.

PROZA EN POEZY VAN NEDERLANDSCHE AUTEURS.

Het DAMES-WEEKBLAD, wordt op tweederlei wijzen uitgegeven, en is naar verkiezing, bij wekelijksche of maandelijksche Afleveringen verkrijgbaar.

De inhoud zal bestaan uit alles wat der Redactie *goed*, *edel* en *schoon*, kortom der vrouw waardig toeschijnt, terwijl éénmaal in de maand zal gegeven worden EEN OVERZIGT VAN HET BELANGRIJKSTE NIEUWS, in de laatste vier weken voorgevallen, en EENE UITVOERIGE BESCHRIJVING DER JONGSTE MODES met eene

PARIJSCHE MODEPLAAT.

De prijs is per kwartaal gesteld op *f* 1,50, te voldoen tegen kwitantie des Uitgevers. — Afzonderlijke Afleveringen zijn niet verkrijgbaar. Bij het einde van elken jaargang ontvangen de Inteekenaren *gratis*, een algemeenen titel, inhouds-opgave en omslag, en tot premie

Een fraai Muzijkstuk. (Hollandsche Compositie.)

*** Uitgave van J. VAN WEERDEN, te 's Gravenhage.

Bij alle Boekhandelaren in het Rijk teekent men in op

DE

KINDER-COURANT.

LECTUUR VOOR DE NEDERLANDSCHE JEUGD.

52 bladen met 52 groote Platen à 7½ Cts. het blad met de Plaat. Men verbindt zich voor een geheel deel.

*** G. J. THIEME en D. A. THIEME te Arnhem, hebben uitgegeven:

STAATSREGT VAN NEDERLAND,

VERZAMELING DER STAATSREGTERLIJKE ORGANIEKE WETTEN, DIE, TEN GEVOLGE DER GEWIJZIGDE GRONDWET VAN 1848, WORDEN INGEVOERD;

OPGEHELDERD DOOR EENE

AANTEEKENING

VAN

MR. J. H. G. BOISSEVAIN,

ADVOKAAT TE ARNHEM.

INHOUD:

Afl. 1.	**Grondwet.** (*f* 1,55.)	Afl. 6.	**Alphabetisch Register.** (*f* —,35.)
„ 2.	**Kieswet.** (*f* —,80.)	„ 7.	**Armenwet.** (*f* 2,55.)
„ 3.	**Wet op het Nederlanderschap.** (*f* —,30.)	„ 8.	**Wet houdende voorziening in sommige Waterstaatsbelangen.** (*f* 2,10.)
„ 4.	**Provinciale Wet.** (*f* 1,50.)		
„ 5.	**Gemeente-Wet.** (*f* 2,75.)		

PRIJS, Afl. 1—8 gebonden in heel linnen band met vergulden rugtitel *f* 12,50.

Dito dito Afl. 1—6 *f* 7,75; terwijl bovendien elke Aflevering afzonderlijk te bekomen is tegen den daar achter genoteerden prijs.

*** **HET 1ste STUK VAN HET WERK, GETITELD:**

BEDIJKING, OPKOMST EN BLOEI

VAN DE

BEEMSTER,

VOORAFGEGAAN DOOR EENE BESCHOUWING VAN DEN VROEGEREN TOESTAND VAN NOORD-HOLLAND, DOOR

J. BOUMAN,

Hoofd-Ingeland van de Beemster,

is thans verschenen en de Ondergeteekende heeft gemeend, tot zoo lang te moeten wachten, met nogmaals de aandacht op deze belangrijke uitgave te vestigen.

Het verschenen Stuk is bij de meeste Boekverkoopers ter visie verkrijgbaar en kan tot bewijs strekken, dat het Werk allezins de aandacht waardig is van elk, die belang stelt in de Geschiedenis van ons Vaderland en van dit Gewest in het bijzonder, gedurende het belangrijkste tijdperk der Historie. — En wie houdt zich (in welke betrekking hij ook geplaatst zij) niet gaarne bezig met de grootsche werken, die eenmaal door onze wakkere Voorvaderen werden tot stand gebragt!

Het 1ste Stuk bevat o. a.: het uitmuntend gegraveerde Portret van DIRCK VAN OSS, een der voornaamste Grondleggers van de Beemster, benevens de eerste van een drietal Kaarten, die te zamen een duidelijk overzigt geven van den *oorspronkelijken* tot aan den *tegenwoordigen* toestand van dit merkwaardige Meer.

Volgens het Prospectus zou de inteekening thans, bij de uitgave van het 1ste Stuk, behooren gesloten te worden. — Ik heb mij nogtans veroorloofd, anders te besluiten — en geloof in den geest van het publiek en het belang mijner onderneming te handelen, *wanneer ik de inteekening tot de uitgave van het 2de Stuk, en wel tot 1°. September aanstaande, geopend houd.*

Ik heb van zeer vele zijden de bedenking hooren maken „dat het publiek te dikwijls misleid wordt, om niet min of meer elk Prospectus te wantrouwen, zoolang het Werk zelf niet ten deele het licht ziet en men van de uitgave zeker kan zijn."

Ik kon die bedenking, helaas! niet ongegrond noemen en dit heeft mij genoopt, om van het 1ste Stuk een zeker getal over te drukken en alom ter visie te leggen, met bijvoeging van gezegde Naamlijst van Inteekenaren, die tot zekeren waarborg kan dienen voor de rigtige voortzetting en voltooijing der uitgave.

Het 2de Stuk zal voorzien zijn van eene *tweede* Naamlijst van Inteekenaren: doch intusschen alleen aan de *Inteekenaren* verzonden worden.

Van het PORTRET van VAN OSS *zijn eenige Exemplaren overgedrukt op* groot formaat Chineesch *papier*, *die afzonderlijk à f 1,25 verkrijgbaar zijn.*

En hiermede meen ik het vertrouwen in mijne uitgave voldoende gevestigd te hebben en vele belangstellenden, die op mijne lijst nog ontbreken, tot de inteekening op dit belangrijke Werk te mogen uitlokken.

J. SCHUITEMAKER.

Purmerende, 1 *Augustus* 1856.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.